

T.B.M.Y.O. ÖĞRENCİLERİNİN GENEL KARAKTERİSTİĞİNİN VE MEMNUNİYETİNİN SPSS ORTAMINDA ANALİZİ

Yrd.Doç.Dr. Mehmet TEKTAŞ (1) Vedat TOPUZ (2)

1. Marmara Üniversitesi Teknik Bilimler M.Y.O. 81040 İstanbul, tektas@marmara.edu.tr
2. Marmara Üniversitesi Teknik Bilimler M.Y.O. 81040 İstanbul, vtopuz@marun.edu.tr

ÖZET

Kamu ve özel sektörde ara eleman ihtiyacını karşılamaya yönelik kurulan Meslek Yüksek Okulları'ndan mezun olan öğrenciler "Tekniker" unvanına maalesef son dönemlerde hak kazanmıştır. Sektörde işçi ile mühendis arasında bir ara eleman olarak düşünülen öğrencilerimizin okulumuzdaki gibi teknik branşlarda iyi eğitim almaları gerekmektedir. Ama bu durum sadece okullardaki fiziki donanım, öğretim elemanı kapasitesi ile ilgili olmayıp, bundan önceki eğitim aşamaları ve öğrencinin genel karakteristiğine bağlıdır.

Bundan başka mevcut şartların yeterli olup olmadığı öğrencinin memnuniyeti ile doğru orantılıdır. Bütün bu şartları göz önüne alarak bu çalışmada gözlemimize dayalı olarak mezun olan öğrencilerimiz üzerinde yaptığımız bir anket çalışmasıyla genel karakteristiklerini ve memnuniyetlerini inceledik. Bunun için, 10 farklı programa mensup 200 mezun öğrencimiz üzerinde kişisel bilgiler, okul ile ilgili bilgiler ve öğrencinin sosyal yapısını içeren, 50 sorudan oluşan bir anket yapılmış ve bu anketin sonuçları SPSS ortamında değerlendirilmiştir.

Sonuç olarak anketteki verilere bağlı olarak elde edilen sonuçlar yorumlanarak okulumuzdan mezunu öğrencilerimizin iş bulma oranından idareden memnuniyetlerine kadar pek çok farklı konuda ilginç sonuçlar elde edilmiştir.

1.Giriş ve Amaç

Kamu ve özel sektörde ara eleman ihtiyacını karşılamaya yönelik kurulan Meslek Yüksek Okulları'ndan mezun olan öğrenciler "Tekniker" unvanına maalesef son dönemlerde hak kazanmıştır. Sektörde işçi ile mühendis arasında bir ara eleman olarak düşünülen öğrencilerimizin okulumuzdaki gibi teknik branşlarda iyi eğitim almaları gerekmektedir. Ama bu durum sadece okullardaki fiziki donanım, öğretim elemanı kapasitesi ile ilgili olmayıp, bundan önceki eğitim aşamaları ve öğrencinin genel karakteristiğine bağlıdır.

Bundan başka, eğitimin kalitesi öğrencinin memnuniyeti ile doğru orantılıdır. Bütün bu şartları göz önüne alarak bu çalışmada mezun olan öğrencilerimiz üzerinde yaptığımız bir anket çalışmasıyla genel karakteristiklerini ve memnuniyetlerini inceledik. Bunun için, 10 farklı programa mensup 150 mezun öğrencimiz üzerinde kişisel bilgiler, okul ile ilgili bilgiler ve öğrencinin sosyal yapısını içeren, 50 sorudan oluşan bir anket yapılmış ve bu anketin sonuçları SPSS ortamında değerlendirilmiştir. Bu çalışmada, büyük bir çoğunluğu Meslek ve Teknik Lise mezunu olan ve çok çeşitli programları bünyesinde barındıran okulumuz öğrencilerinin genel karakteristiklerini ortaya koymak ve idari yapıdan genel eğitim anlayışına, ülkemizin sosyo-ekonomik yapısından gelecek beklentilerine kadar memnuniyetleri incelemek amaçlanmıştır.

Bu nedenle, okulumuzun mezun olan 142 kişilik bir örneklem seçilerek bir anket yapılmış ve anketin verileri SPSS ortamına aktararak sonuçları yorumlanmıştır. 7 İkinci Öğretim 10 Örgün Öğretim olmak üzere 17 programdan ve 1200 öğrenciden oluşan okulumuzda örneklem amacımıza uygun olması açısından programlara göre dağılımı önemlidir. Bu dağılım, verdiği mezunlar göz önüne alınarak programlara göre şu şekildedir. Bilgisayar 23, Elektronik 22, Matbaa 18, Makine 21, Elektrik 21, Su Ürünleri 10, Hazır Giyim 15, Haberleşme 12 ve Uygulamalı Taki Teknolojisi 8 kişi olarak seçilmiştir.

Anketten elde edilen veriler SPSS ortamında Frekans ve Cross analizleri yapılarak elde edilen sonuçlar Lise- Meslek Lisesi öğrencileri ve Örgün-İkinci Öğretim öğrencisi olarak karşılaştırmalı yorumlanmıştır.

2.Öğrencilerin Genel Karakteristikleri

Öğrencilerin Genel Karakteristiklerini belirlemede mezun olduğu okul, ailesinin sosyo-ekonomik durumu, cinsiyeti, eğitimi sürdürürken kimin yanında kaldığı, aylık kişisel harcamaları, okuduğu programın kaçınıcı tercihi olduğu, ailesinin tahsil durumu, ailesinin hane geliri, alkol ve sigara tüketimi gibi konular ele alınarak incelenmiş ve bu kişisel bilgilere ait anket sorularından elde edilmiştir. Şimdi bunları sırasıyla inceleyelim.

2.1. Ekonomik Açıdan Öğrencilerin Genel Karakteristikleri

Ekonomik açıdan gelir düzeyi orta seviyedeki ülkemizin bir yansıması olan okulumuzun öğrencilerinin yine bu açıdan genel karakteristiklerini belirlemede, aylık kişisel harcamaları, ailesinin hane geliri ele alınarak incelenmiştir. Buna ait kişisel bilgilere ait anket sorularına verilen cevaplar grafik olarak gösterilmiş ve sonuçları yorumlanmıştır. Şimdi bunları sırasıyla inceleyelim.

Şekil.1 Toplam Aylık Hane Halkı geliriniz

Toplam Aylık Hane Halkı geliriniz nedir

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	130	1	.7	.8	.8
	140	1	.7	.8	1.5
	150	8	5.3	6.1	7.6
	160	2	1.3	1.5	9.2
	180	1	.7	.8	9.9
	200	8	5.3	6.1	16.0
	230	1	.7	.8	16.8
	240	1	.7	.8	17.6
	250	4	2.7	3.1	20.6
	280	1	.7	.8	21.4
	290	1	.7	.8	22.1
	300	10	6.7	7.6	29.8
	350	6	4.0	4.6	34.4
	400	13	8.7	9.9	44.3
	420	1	.7	.8	45.0
	450	3	2.0	2.3	47.3
	460	2	1.3	1.5	48.9
	500	13	8.7	9.9	58.8
	550	4	2.7	3.1	61.8
	590	1	.7	.8	62.6
	600	8	5.3	6.1	68.7
	625	1	.7	.8	69.5
	700	7	4.7	5.3	74.8

	750	4	2.7	3.1	77.9
	800	4	2.7	3.1	80.9
	900	2	1.3	1.5	82.4
	1000	10	6.7	7.6	90.1
	1250	1	.7	.8	90.8
	1500	6	4.0	4.6	95.4
	1750	2	1.3	1.5	96.9
	1800	1	.7	.8	97.7
	2000	2	1.3	1.5	99.2
	10000	1	.7	.8	100.0
	Total	131	87.3	100.0	
Missing	98	1	.7		
	99	18	12.0		
	Total	19	12.7		
Total		150	100.0		

Tablo.1'dende anlaşılabacağı gibi 150 öğrencinin ailelerine ait aylık gelirler 131 öğrenci tarafından cevaplanmış ve ortalaması 595.000.000 TL olarak bulunmuştur.Bu sonuç,ailede birden fazla kişinin çalıştığını veya bir kişinin birden fazla işte çalıştığının göstergesidir.

Tablo.2 ise öğrencilerimizin aylık bireysel harcamalarını göstermektedir.Bu soruya 142 öğrencimiz cevap vermiş olup aylık bireysel harcamalarının ortalaması 140.000.000 TL olarak bulunmuştur.Bu fiyatlara öğrencinin eğitim giderleri konulduğunda 200.000.000 TL'yı aştığı kolayca söylenebilir.Buna göre,bir öğrencinin bir aileye maliyeti yaklaşık olarak yeni işe giren bir memur maaşına yaklaşırken, öğrencilerimizin aylık bireysel harcamaları 140.000.000 TL'si olup asgari ücrete eşittir.Sonuç olarak,aileler hane gelirlerinin önemli bir bölümünü çocuklarını okutmak için ayırmaktadır.

Tablo.2 Aylık bireysel harcamaların tablosu

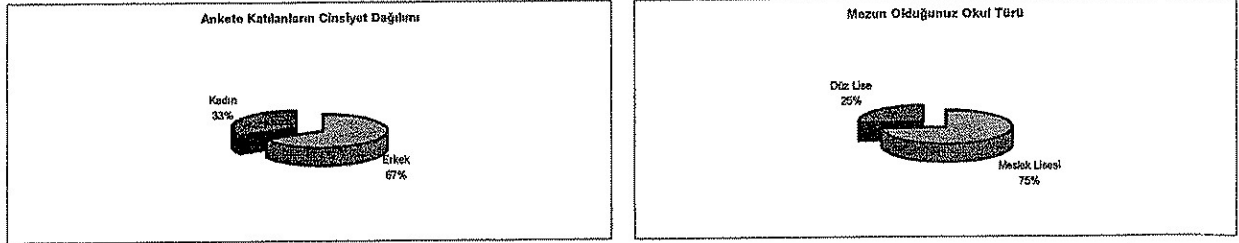
Aylık bireysel harcama

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	20	2	1.3	1.4	1.4
	30	4	2.7	2.8	4.2
	35	3	2.0	2.1	6.3
	40	7	4.7	4.9	11.3
	45	1	.7	.7	12.0
	50	8	5.3	5.6	17.6

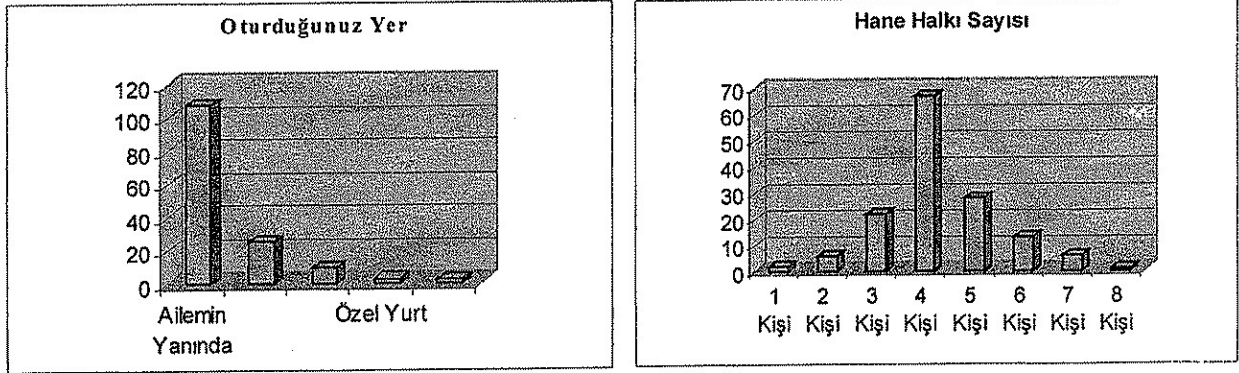
	60	1	.7	.7	18.3
	65	1	.7	.7	19.0
	70	6	4.0	4.2	23.2
	75	5	3.3	3.5	26.8
	80	6	4.0	4.2	31.0
	100	26	17.3	18.3	49.3
	105	1	.7	.7	50.0
	120	7	4.7	4.9	54.9
	125	3	2.0	2.1	57.0
	150	23	15.3	16.2	73.2
	170	1	.7	.7	73.9
	175	1	.7	.7	74.6
	185	1	.7	.7	75.4
	200	14	9.3	9.9	85.2
	235	1	.7	.7	85.9
	250	7	4.7	4.9	90.8
	300	5	3.3	3.5	94.4
	350	2	1.3	1.4	95.8
	370	1	.7	.7	96.5
	400	2	1.3	1.4	97.9
	450	1	.7	.7	98.6
	500	1	.7	.7	99.3
	600	1	.7	.7	100.0
	Total	142	94.7	100.0	
Missing	99	8	5.3		
Total		150	100.0		

2.2. Sosyal Açıdan Öğrencilerin Genel Karakteristikleri

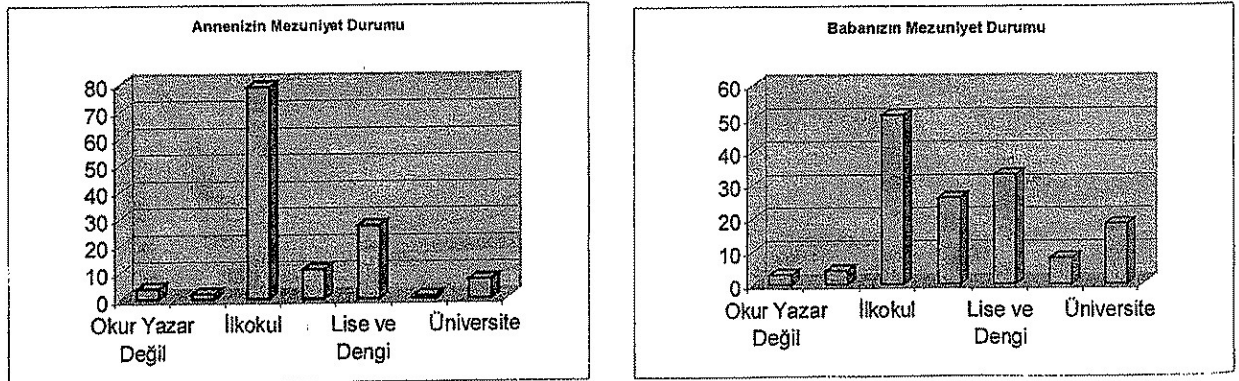
Öğrencilerin sosyal açıdan genel karakteristiklerini belirlemede mezun olduğu okul, cinsiyeti, eğitimi sürdürürken kimin yanında kaldığı, okuduğu programın kaçınıcı tercihi olduğu, ailesinin tahsil durumu, alkol ve sigara tüketimi gibi konular ele alınarak incelenmiş ve bu kişisel bilgilere ait anket sorularından elde edilmiştir. Şimdi bunları önce grafiklerle gösterip sonra sırasıyla inceleyelim.

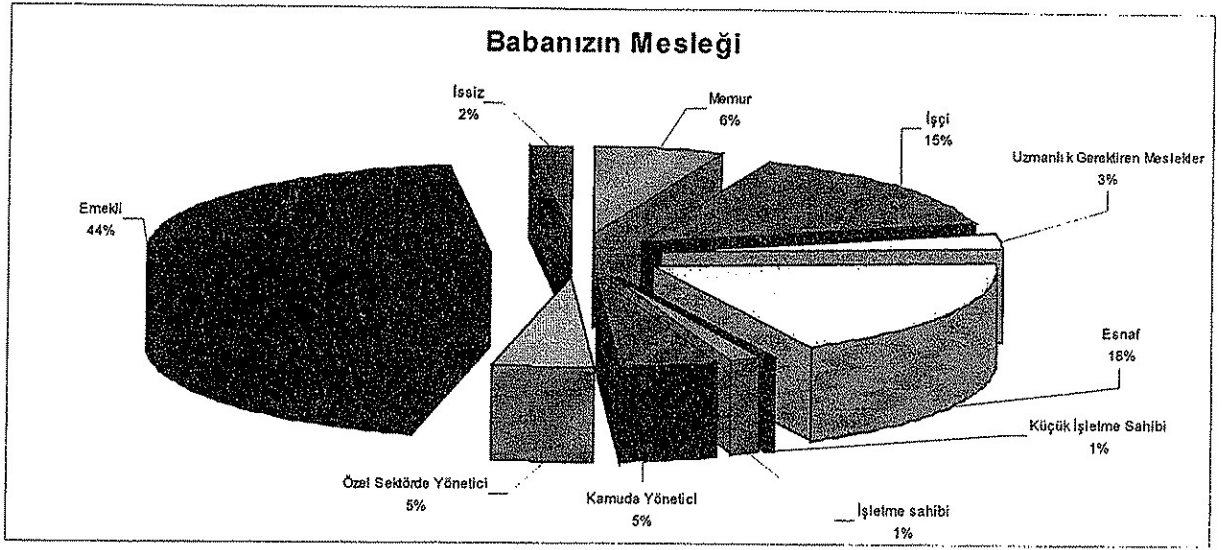
Şekil.1 Öğrencilerin Cinsiyet dağılımı ve Mezun Olduğu Okul Türü

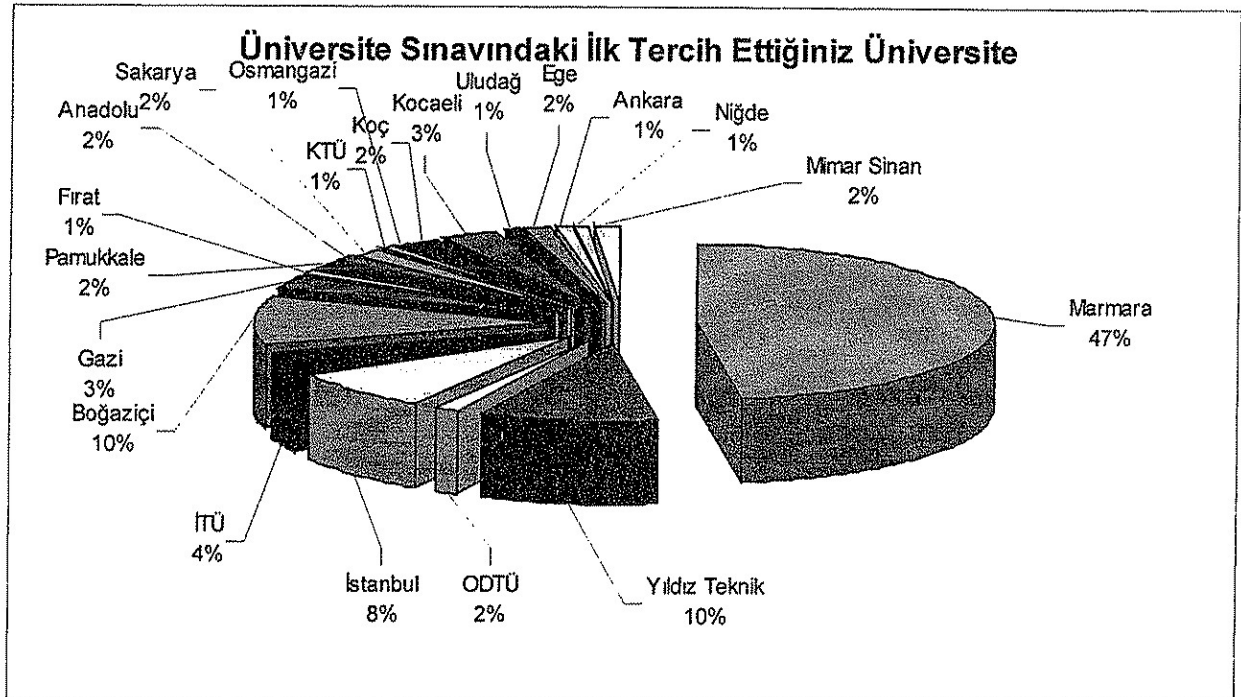
Şekil.2 Öğrencilerin Eğitim Döneminde Kimin Yanında kaldığı ve Hane Halkı Sayısı

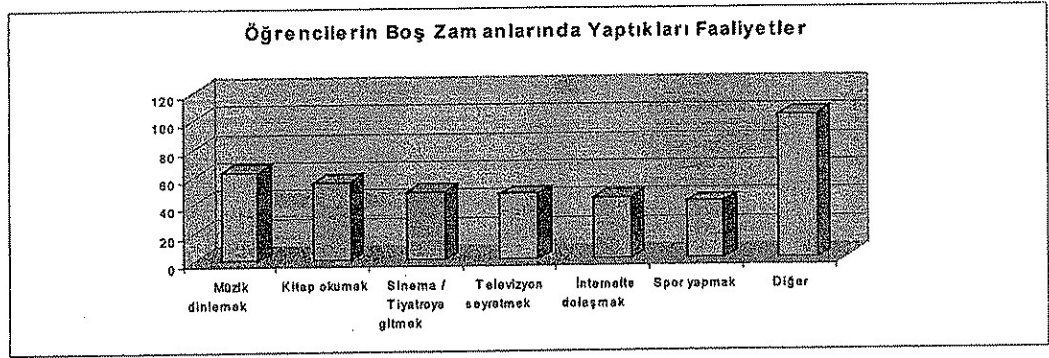
Şekil.3 a.b Ebeveynin Tahsil Durumu

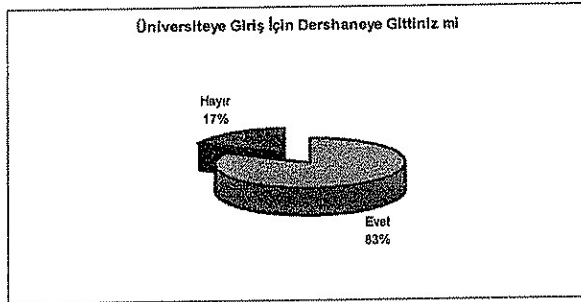
Şekil.4 Baba Mesleği

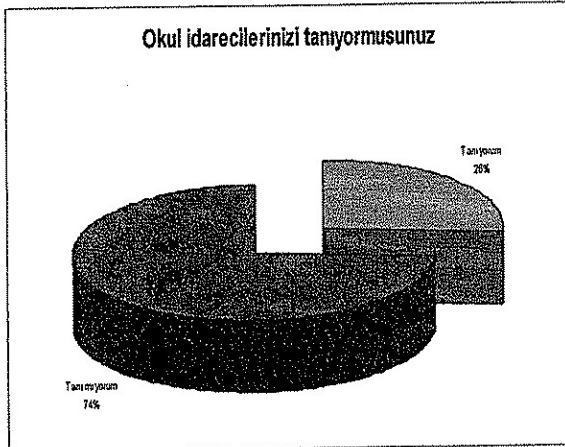
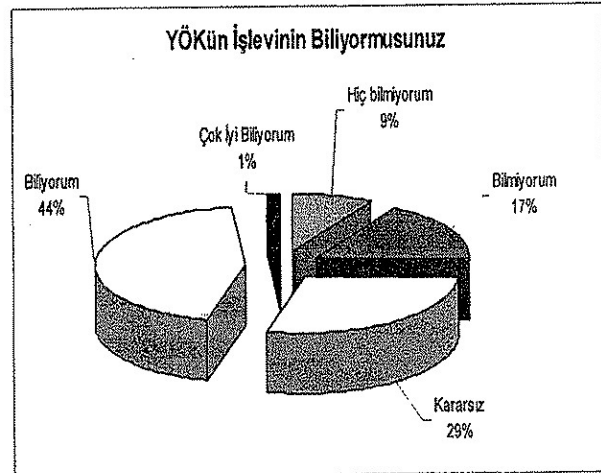
Şekil.5 Üniversite Sınavındaki İlk Tercih Edilen Üniversite

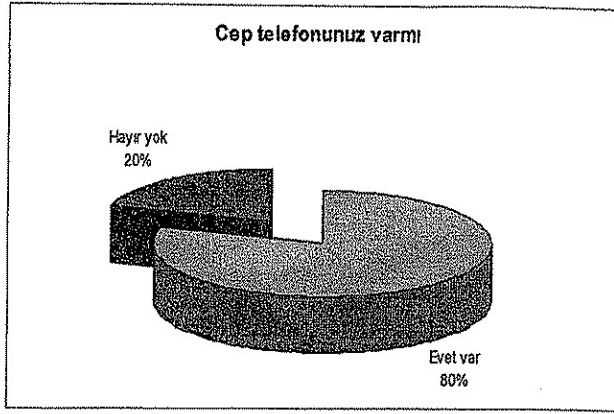
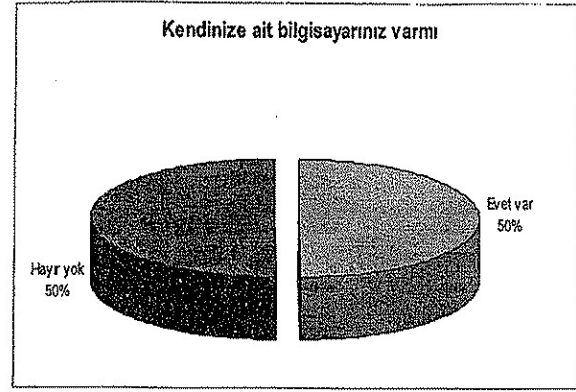
Şekil.6 Öğrencilerin Boş Zamanlarında Yaptıkları Faaliyetler

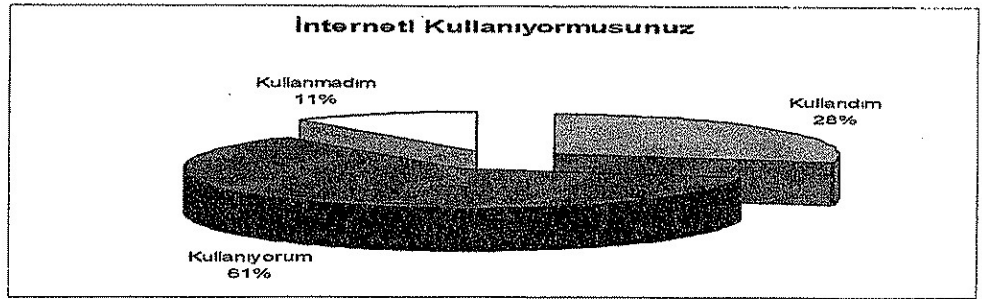
Şekil.7 Dershaneye Gidenlerin ve Burs Alanların Oranı

Şekil.8 İdarecilerin tanınma ve YÖK'ün işlevinin Bilinme Oranı

Şekil.9 a.b Cep Telefonu ve Bilgisayar Sahiplilik Oranı

Şekil.10 İnternet kullanım oranı

2.2 Anket Sonuçlarına Göre Öğrencilerin Genel Karakteristiklerinin Yorumu

Çalışmamızda Şekil.1 ile verilen grafiklerden de görüldüğü gibi ankete katılan öğrencilerin üçte biri kız ve dörtte biri düz liseli olup bu okulumuzun öğrenci karakteristiğini de yansıtıyor. Bunun anlamı,örneklemin anakütlenin iyi bir temsili olmasıdır.Kız öğrencilerin az olması Elektrik,Elektronik,Makine gibi teknik programlardan kaynaklanırken aynı sebepten %75 Meslek lisesi mezunu öğrencimiz vardır. Tam tersine, Lise mezunu öğrencilerin %25 olması da teknik programların çok olmasındandır.Şekil.2 ile verilen grafiklerde öğrencilerin büyük bir çoğunluğunun ailesinin yanında daha sonra arkadaşları ile birlikte ve sonra devlet yurdunda kaldığını, hane halkı sayısının ortalama dört kişi olduğu görülmektedir.Bu tablodan çıkan sonuç, öğrencilerin genelde bulundukları ildeki üniversiteyi tercih ettiğini ve başka ilde okuyanların ise devlet yurdunu zorunlu olmadıkça seçmediklerini gösterir.Öğrencilerimizin gözlemlerine dayalı olarak şunu söyleyebiliriz.Devlet yurtlarının az seçilmesinin sebebi, yurtlardaki siyasal kampaşmalardan ve kuralcılıktan kaynaklandığı görüştür.

Şekil.3 ile ebeveynin tahsil durumu ve paralel bir konu olarak Şekil.4'de baba mesleği sorularına cevap alınmıştır.Bu sonuçlardan annelerin büyük bir çoğunluğunun ilkokul mezunu olduğu ve babaların tahsil durumunun annelere göre daha iyi olduğunu ortaya koyarken, baba mesleği %44 ile emekli ve %18 ile esnaf olarak ortaya çıkmıştır.Bunun anlamı,ortalama 18 yaşında çocukların ebeveynlerinin 45 yaş ortalaması olarak alınırsa işgücünün en verimli döneminde insanların emekli olmasının yanlış olduğunu gösteren ilginç bir sonuçtur. Şekil.5 ile tercih edilen ilk üniversite sorusuna verilen cevap olarak birinci tercih %47 oranında Marmara Üniversitesi çıkmıştır.Bunun anlamı, öğrencinin bilinçli tercih yaptığının göstergesidir.

Şekil.6 ile öğrencilerin boş zamanlarında yaptığı faaliyetler sorusuna birinci sırada müzik dinlemek,kitap okumak,sinema/tiyatroya gitmek, internette dolaşmak,spor yapmak dışındaki diğer faaliyetler seçeneği tercih edilmiştir.Bunun anlamı,öğrencilerin bu boş zamanlarda kentin,kıraathane vb. yerleri çoğunlukla tercih ederken kütüphane,seminerler vb.yerleri çok az tercih ettiğini göstermesi açısından ve öğrencinin böyle bir bilince üniversiteye kadar ulaşmaması açısından düşündürücüdür.

Şekil.7 ile öğrencilerin üniversiteye girmek için dershaneye gidip gitmediği ve burs alıp almadığı sorusuna %83 dershaneye gidiyorum derken %24'ünün de burs aldığını göstermektedir.Bunun anlamı,lise döneminin öğrenci açısından çok verimli olmadığı ve dershanelerin varoluşunun lisenin önemsiz bir dönem olarak algılandığı anlamını taşır.

Şekil.8 ile idarecileri tanıyor musunuz ve YÖK'ün işlevini biliyor musunuz sorusuna %75 oranında idarecileri tanımayan ve %45 YÖK'ün işlevini bilen cevaplar aldık.Öğrenciler ile yaptığımız konuşmalarda YÖK'ü siyasi bir kurum olarak bildiklerini ,idareyi de YÖK'ün idare ettiği düşüncesi nedeniyle tanımadıklarını beyan etmişlerdir.Bizim kanaatimize göre,YÖK kendi işlevini tanıtmada yetersiz kalırken bunun yansımaları idareyi de olumsuz etkilemiştir.

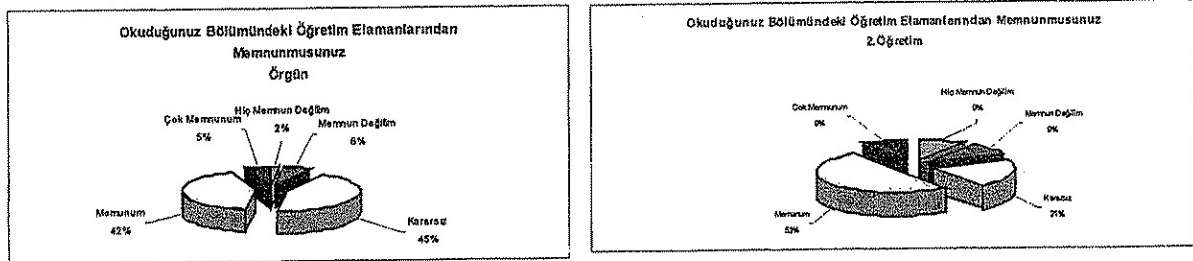
Şekil.9 ile öğrencilerin cep telefonu ve bilgisayar sahipliği oranına %50 bilgisayar sahipliği derken,%80'inin cep telefonu olduğu ortaya çıkmıştır.Bu sonuç,teknik programlardan oluşan bir yüksekokulda öğrencinin bilinçli olmadığını gösteren ibret verici bir sonuçtur.Gelişmiş ülkelerde bu oran çeşitli araştırmalara göre aynı orandadır.Bu açıdan da bir gelişmişlik göstergesi olarak ele alınabileceği düşüncesindeyiz..

Şekil.10 ile internet kullanım oranının %61 olduğu ve bunların çoğunluğunun muhabbet ve mesaj gönderme amacı ile internet kullandıkları göz önüne alırsa,bir önceki yorum gibi gelişmişlik göstergesi olarak ele alınabileceği düşüncesindeyiz.

3. Öğrencilerin Genel Memnuniyetinin Analizi

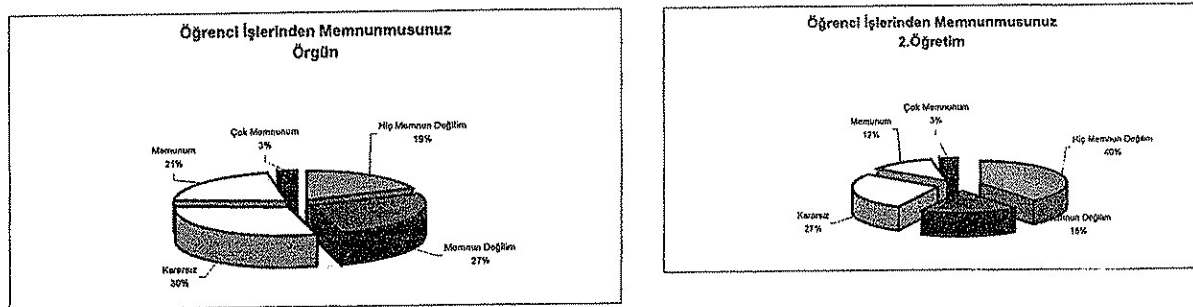
Bu bölümde öğrencilerin memnuniyeti Düz Lise-Meslek Lisesi öğrenciler,Kız-Erkek öğrenci ve Örgün-İkinci Öğretim öğrencisi olarak karşılaştırmalı yorumlanmıştır.Sağlıklı bir analiz yapmak için sorulan soruların cevapları grafiklerle ve Düz Lise-Meslek Lisesi, Örgün-İkinci Öğretim karşılaştırmalı olarak verilmiştir.

3.1.Örgün-İkinci Öğretim Açısından Öğrencilerin Genel Memnuniyeti

Şekil.11 a.b Öğretim Elemanlarından Memnuniyet

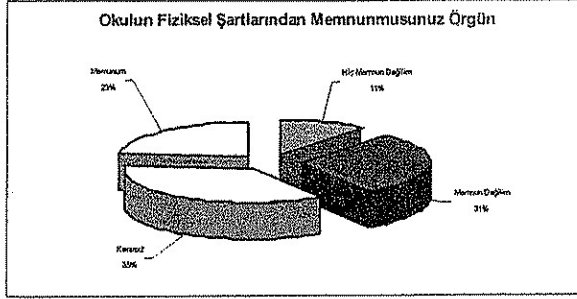
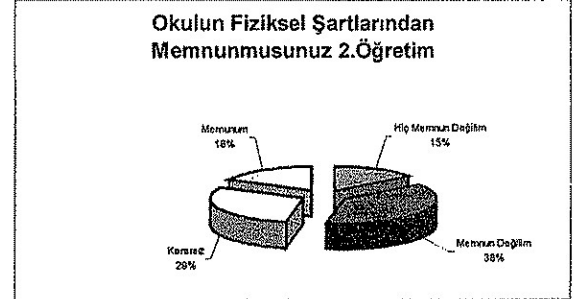
Şekil.11'de görüldüğü gibi okuduğumuz bölümdeki öğretim elemanlarından memnun musunuz sorusunun cevabı olarak öğrencilerin çoğunluğunun öğretim elemanlarından memnun oldukları görülmektedir. Örgün öğretim öğrencilerinin %5'i çok memnun derken, ikinci öğretim öğrencilerinin %9 oranında çok memnun oldukları görülmektedir. Memnun diyen öğrenciler Örgün öğretimde %42 iken İkinci öğretimde %52 olduğu görülmektedir. Kararsız öğrencilere baktığımızda örgün öğretimdeki oranların %45 olduğu görülürken, İkinci Öğretimde kararsız öğrencilerin oranının %21 olduğu görülmektedir. Öğretim elemanlarından memnun olmayan öğrencilerin oranının %6, İkinci öğretimde %9 olduğu görülmektedir. Öğretim elemanlarından hiç memnun olmayan öğrencilerin oranına baktığımızda Örgün Öğretimde %2 iken İkinci Öğretimde %9 olduğu görülmektedir. Burada, İkinci Öğretim öğrencilerinin memnuniyetlerini belirtmede Örgün Öğretim öğrencilerine göre daha az kararsızlık gösterirken memnunun diyen öğrenciler açısından da daha çok memnun oldukları görülmektedir. Bu sonuç İkinci Öğretim öğrencilerinin büyük bir çoğunluğunun çalışmasından kaynaklanan ve ne istediğini bilen, öğretim elemanlarından memnuniyetini de bu anlamda objektif değerlendirdiklerini göstermektedir.

Şekil.12 a.b Öğrenci İşlerinden Memnuniyet Oranı

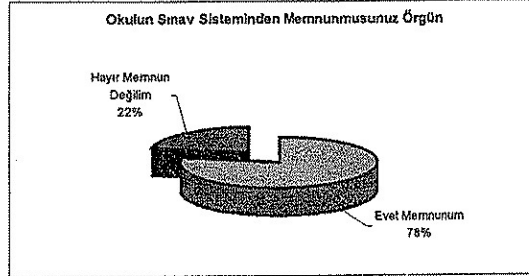
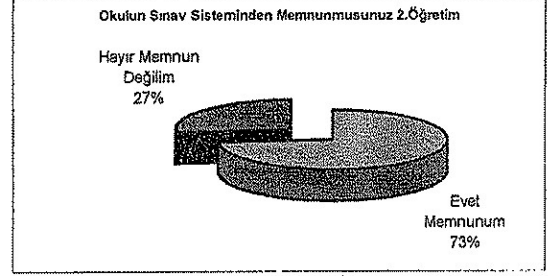
Şekil. 12'de görüldüğü gibi öğrenci işlerinden ne kadar memnunsunuz sorusunun cevabının Örgün ve İkinci Öğretim olarak karşılaştırmaları şu şekilde görülmektedir. Örgün Öğretim öğrencilerinin %3 oranında çok memnun oldukları görülmektedir. Memnunun diyen öğrenciler Örgün Öğretimde %21 iken İkinci Öğretimde %12 olduğu görülmektedir. Kararsız öğrencilere baktığımızda Örgün Öğretimdeki oranların %30 olduğu

görüldürken, İkinci Öğretimde kararsız öğrencilerinin oranının %27 olduğu görülmektedir. Öğrenci işlerinden memnun olmayan öğrencilerin oranının Örgün Öğretimde %27, İkinci Öğretimde %18 olduğu görülmektedir. Öğrenci İşlerinden hiç memnun olmayan öğrencilerin oranına baktığımızda Örgün Öğretimde %19 iken İkinci Öğretimde %40 olduğu görülmektedir. Bunun sebebi, Öğrenci İşlerinin 17:00-23:00 arasında öğrenim gören bu öğrencilere ek mesai ile sadece 19:00'a kadar hizmet verebilmesidir. Ayrıca Öğrenci İşlerindeki personel azlığının da bu memnuniyetsizliği arttırdığı düşüncesindeyiz. Örgün Öğretimde genel bir memnuniyet söz konusudur. Bunun sebebi, öğrenim gördükleri saatlerin mesai saatleri ile aynı olmasıdır.

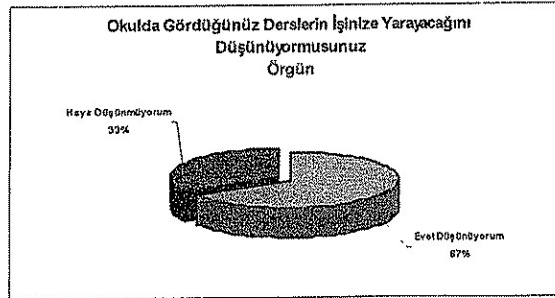
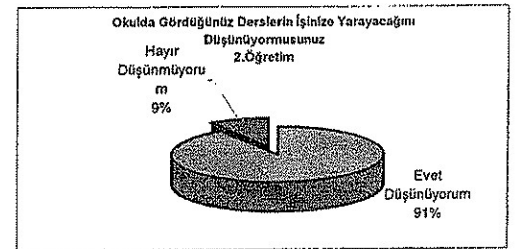
Şekil.13 a.b Okulun Fiziksel Şartlarından Memnuniyet

Şekil. 13'de görüldüğü gibi okulun fiziksel şartlarından ne kadar memnunsunuz sorusunun cevabının Örgün ve ikinci Öğretim öğrencilerinin çok memnunsun cevabını vermedikleri görülmektedir. Memnunsun diyen öğrenciler Örgün Eğitimde %23 iken İkinci Öğretimde %18 olduğu görülmektedir. Kararsız öğrencilere baktığımızda Örgün Öğretimdeki oranların %35 olduğu görüldürken, İkinci Öğretimde kararsız öğrencilerin oranının %29 olduğu görülmektedir. Okulun fiziksel şartlarından memnun olmayan öğrencilerin oranının Örgün Öğretimde %42, İkinci Öğretimde %53 olduğu görülmektedir. Okulun fiziksel şartlarından hiç memnun olmayan öğrencilerinin oranına baktığımızda Örgün Öğretimde %11 iken İkinci Öğretimde %15 olduğu görülmektedir. Okulun fiziksel şartlarından belli bir memnuniyetsizlik olsa da öğrencilerin bu durumu İstanbul'un imkanlarını ve eğitime ayrılan payı bildikleri için çok önemli bulmadıklarını ama, teknolojik imkanlar konusunda aynı fikirde olmadıklarını gözlemlerimize dayalı olarak söyleyebiliriz.

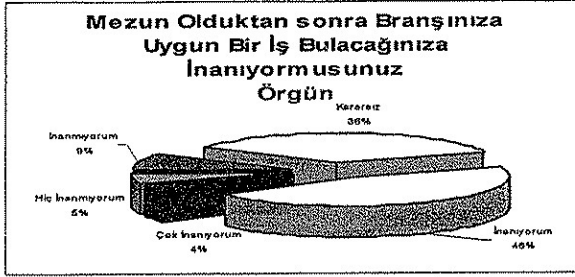
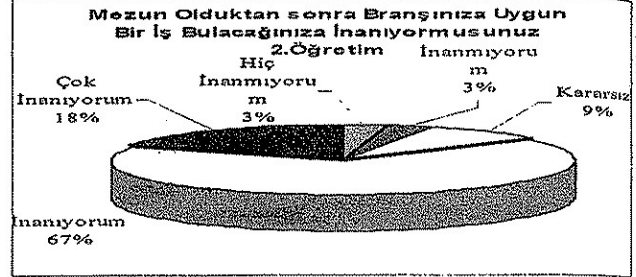
Şekil.14 a.b Okulun Sınav Sisteminden Memnuniyet

Şekil.14'de görüldüğü gibi okulun sınav sistemi hakkında ne düşünüyorsunuz sorusunun cevabı Örgün ve İkinci Öğretim olarak karşılaştırmaları şu şekilde görülmektedir. Örgün Öğretim öğrencilerinin %78'i, İkinci Öğretim öğrencilerinin %73'ü okulun sınav sisteminden memnun oldukları görülmektedir. Bunun yanı sıra Örgün Öğretim öğrencilerinin %22'sinin, İkinci Öğretim öğrencilerinin %27'sinin okulun sınav sisteminden memnun olmadıkları görülmektedir. Bu sonuçlara göre, okulun sınav sisteminden memnun olduklarını söyleyebiliriz.

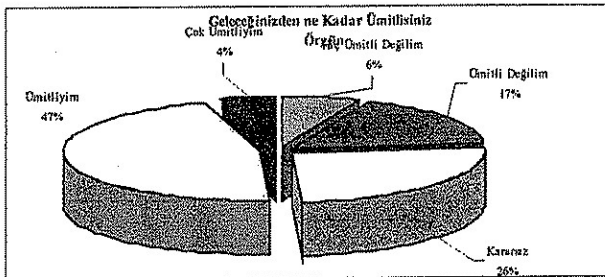
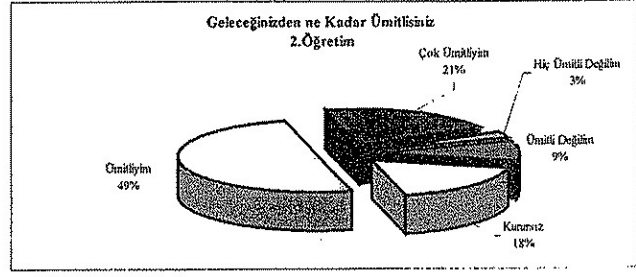
Şekil. 15 a.b Okulda Görülen Derslerin Yararlı Olduğuna İnanma Oranı

Şekil.15'de görüldüğü gibi okulda gördüğünüz derslerin işinize yarayacağına inanıyor musunuz sorusunun cevabı olarak Örgün ve İkinci Öğretim olarak karşılaştırmaları şu şekilde görülmektedir. Örgün Öğretim öğrencilerinin %67'si, İkinci Öğretim öğrencilerinin %91'i okulda gördüğü derslerin işe yarayacağına inandığı görülmektedir. Bunun yanı sıra, Örgün Öğretim öğrencilerinin %33'ü, İkinci Öğretim öğrencilerinin %9'u okulda gördüğü derslerin işe yaramayacağına inandığı görülmektedir. Sonuçlardan da açıkça anlaşıldığı üzere İkinci Öğretim öğrencilerinin %91'i okulda gördüğü derslerin işe yarayacağı inancı bu öğrencilerin çoğunun çeşitli sektörlerde çalışması ve piyasa şartlarını bilmelerinden kaynaklanmaktadır. Bu kapsamda okulumuzdaki derslerin teknolojik gelişmelere paralel olarak güncelleştirilmesinin de payı büyüktür.

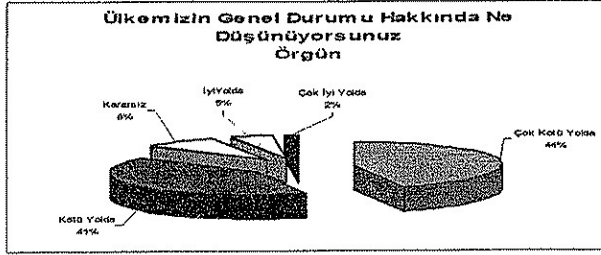
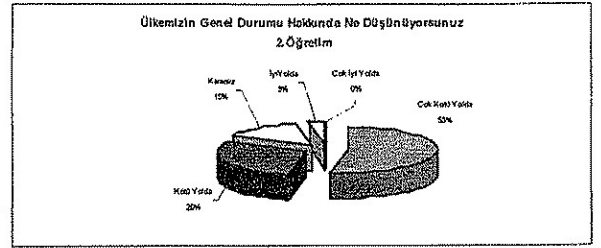
Şekil.16 a.b Mezun Olduktan Sonra Branşına Uygun İş Bulma İnancı Oranı

Şekil.16'da görüldüğü gibi mezun olduktan sonra branşınıza uygun bir iş bulacağınıza inancınız nedir sorusunun cevabının Örgün ve İkinci Öğretim olarak karşılaştırmaları şu şekilde görülmektedir. Örgün Öğretim öğrencilerinin %4 çok inanıyorum derken, İkinci Öğretim öğrencilerinin %18 çok inanıyorum dedikleri görülmektedir. İnanıyorum diyen öğrenciler örgün öğretimde %46 iken İkinci Öğretimde %67 olduğu görülmektedir. Kararsız öğrencilere baktığımızda örgün öğretimdeki öğrencilerin oranlarının %36 olduğu görülürken, İkinci Öğretimde kararsız öğrencilerin oranının %9 olduğu görülmektedir. Mezun olduktan sonra branşına uygun bir iş bulacağına inanmayan öğrencilerin örgün öğretimde %9, İkinci Öğretimde %3 olduğu görülmektedir. Geleceğinden hiç ümitli olmayan öğrencilerin oranına baktığımızda örgün öğretimde %5 iken İkinci Öğretimde %3 olduğu görülmektedir. Şekil.17'deki yorumumuza benzer olarak burada da İkinci Öğretim öğrencilerinin %67 oranında mezun olduktan sonra branşına uygun bir iş bulacağına inanıyorken, Örgün Öğretimde bu oran %46 kalmıştır. Çok inanan öğrenciler için de bu oran İkinci Öğretim öğrencilerinin lehinedir. Yani, İkinci Öğretim öğrencilerinin hem sektörün ihtiyaçlarını bilen hem de sektördeki ihtiyaca göre bilinçli tercih yaptığının bir göstergesi olduğunun inancındayız.

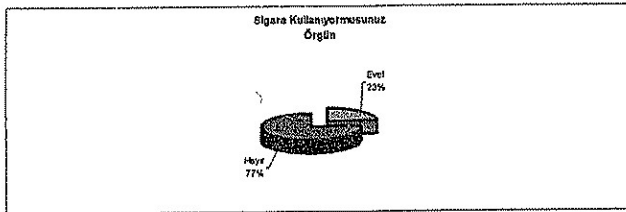
Şekil.17 a.b. Geleceğinden Ümitli Olma Oranı

Şekil.17'de görüldüğü gibi geleceğinizden ne kadar ümitlisiniz sorusunun cevabının örgün ve İkinci Öğretim olarak karşılaştırmaları şu şekilde görülmektedir. Örgün Öğretim öğrencilerinin %4 çok ümitliyim derken, İkinci Öğretim öğrencilerinin %21 oranında çok ümitli oldukları görülmektedir. Ümitliyim diyen öğrenciler Örgün Öğretimde %47 iken İkinci Öğretimde %49 olduğu görülmektedir. Kararsız öğrencilere baktığımızda örgün öğretimdeki oranlarının %26 olduğu görülürken, İkinci Öğretimde Kararsız öğrencilerin oranının %18 olduğu görülmektedir. Geleceğinden ümitli olmayan öğrencilerin örgün öğretimde %17, İkinci Öğretimde %9 olduğu görülmektedir. Geleceğinden hiç ümitli olmayan öğrencilerin oranına baktığımızda örgün öğretimde %6 iken İkinci Öğretimde %3 olduğu görülmektedir. Bu tabloda da en dikkat çekici sonuç, geleceğinden Örgün Öğretim öğrencilerinin %4 çok ümitliyim derken, İkinci Öğretim öğrencilerinin %21 oranında çok ümitli oldukları görülmektedir. Bunun anlamı, bilişim çağında geleceğin meslekleri ve ihtiyaçları açısından İkinci Öğretim öğrencilerinin daha bilinçli olduğunun göstermektedir.

Şekil.18 a.b Ülkenin Genel Durumundan Memnuniyet Oranı

Şekil.18'de görüldüğü gibi Ülkemizin genel durumu hakkında ne düşünüyorsunuz sorusunun cevabının Örgün ve İkinci Öğretim olarak karşılaştırmaları şu şekilde görülmektedir.Örgün Öğretim öğrencilerinin %2 çok iyi yolda derken,İkinci Öğretim öğrencilerinin çok iyi yolda demedikleri görülmektedir.İyi yolda diyen öğrenciler Örgün Öğretimde %5 iken İkinci Öğretimde %3 olduğu görülmektedir.Kararsız öğrencilere baktığımızda Örgün Öğretimdeki öğrencilerin oranlarının %8 olduğu görülürken,İkinci Öğretimde kararsız öğrencilerin oranının %15 olduğu görülmektedir. Ülkemizin genel durumu hakkında kötü yolda diyen öğrencilerin Örgün Öğretimde %41, İkinci Öğretimde %29 olduğu görülmektedir.Çok kötü yolda diyen öğrencilerin oranına baktığımızda Örgün Öğretimde %44 iken İkinci Öğretimde %53 olduğu görülmektedir.Bu sonuç,ülkemizin içinde bulunduğu sosyo-ekonomik şartları tam anlamıyla yansıtan bir sonuç olup İkinci Öğretim öğrencilerinin hem kararsız öğrenci sayısında hem de çok kötü yolda diyen öğrencilerin oranına baktığımızda daha kötümser olduklarını ve bunun ekonomik gelişmeleri iş hayatından takip etmelerinden kaynaklanan bir avantaj olduğuna inanıyoruz.

Şekil.19 a.b Sigara Kullanım Oranı

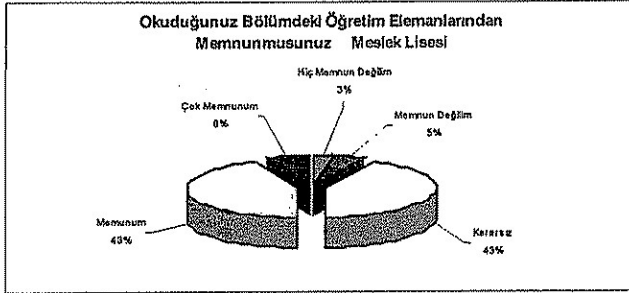
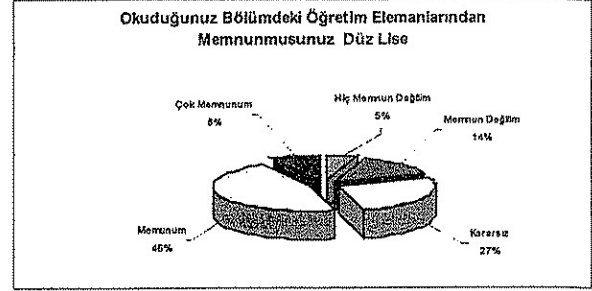
Şekil.19'da görüldüğü gibi Örgün Öğretim ve İkinci Öğretim öğrencilerinin sigara kullanma oranları karşılaştırıldığında, Örgün Öğretim öğrencilerinin %77, İkinci Öğretim öğrencilerinin %62 sigara kullanmadıkları görülmektedir.Sigara kullanan öğrencilerin Örgün Öğretimde %23, İkinci Öğretimde ise %38 olduğu görülmektedir.İkinci Öğretim öğrencilerinin sigara kullanma oranı derslerin gece olması ve çoğunun işinden çıkıp okula gelmeleri olduğu inancındayız.

Şekil.20 a.b. Alkol Kullanım Oranı

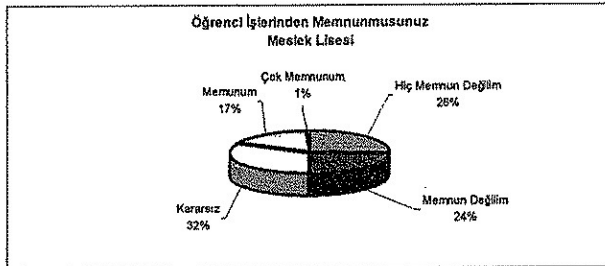
Şekil.20'de görüldüğü gibi Örgün Öğretim ve İkinci Öğretim öğrencilerinin alkollü içki kullanma oranları karşılaştırıldığında,Örgün Öğretim öğrencilerinin %76, İkinci Öğretim öğrencilerinin %72 alkollü içki kullanmadıkları görülmektedir.Alkollü içki kullanan öğrencilerin Örgün Öğretimde %28,İkinci Öğretimde ise %24 olduğu görülmektedir.İçki içme oranının akşamları daha fazla olduğu düşünülürse bu sonucun normal olduğu görülür.

3.2. Lise -Meslek Lisesi Açısından Öğrencilerin Genel Karakteristikleri ve Memnuniyeti

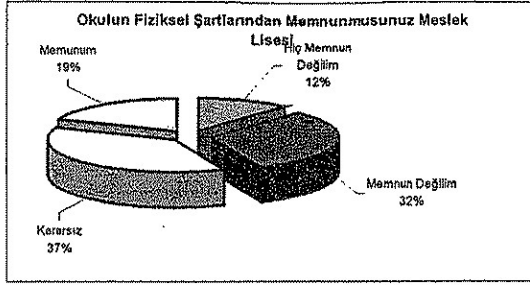
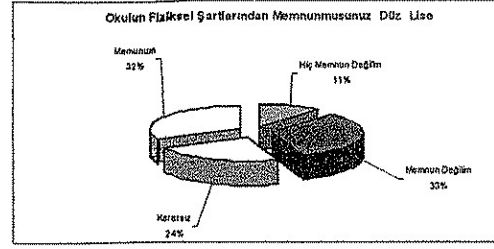
Şekil.21 a.b Öğretim Elemanlarından Memnuniyet

Şekil.21'de görüldüğü gibi okuduğunuz bölümdeki öğretim elemanlarından memnun musunuz sorusunun cevabı olarak öğrencilerin çoğunluğunun öğretim elemanlarından memnun oldukları görülmektedir. Meslek Lisesi öğrencilerinin %6'sı çok memnun derken, Düz Lise öğrencilerinin %8 oranında çok memnun oldukları görülmektedir. Memnunum diyen öğrenciler Meslek Lisesinde %43 iken Düz Lisede %46 olduğu görülmektedir. Kararsız öğrencilere baktığımızda Meslek Lisesindeki oranların %43 olduğu görülürken, Düz Lisede kararsız öğrencilerin oranının %27 olduğu görülmektedir. Öğretim elemanlarından memnun olmayan öğrencilerin oranının Meslek Lisesinde %5, Düz Lisede %14 olduğu görülmektedir. Öğretim elemanlarından hiç memnun olmayan öğrencilerin oranına baktığımızda Meslek Lisesinde %3 iken Düz Lisede %5 olduğu görülmektedir. Kararsız öğrencilere baktığımızda Meslek Lisesindeki oranların %43 olduğu görülürken, Düz Lisede kararsız öğrencilerin oranının %27 olduğu görülmektedir. Bu sonuç, Meslek Lisesi öğrencilerinin memnuniyeti tek açıdan değil de birkaç açıdan değerlendiren bir yapıda olmalarına ve sektörün ihtiyaçlarına göre karar vermekte güçlük çektiklerini gözlemlerimize bağlı olarak söyleyebiliriz.

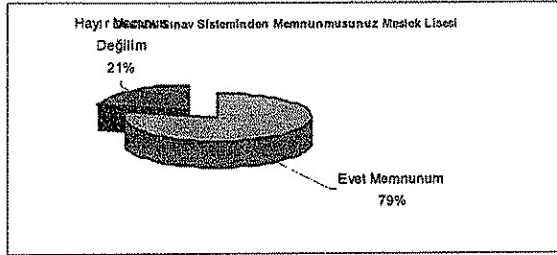
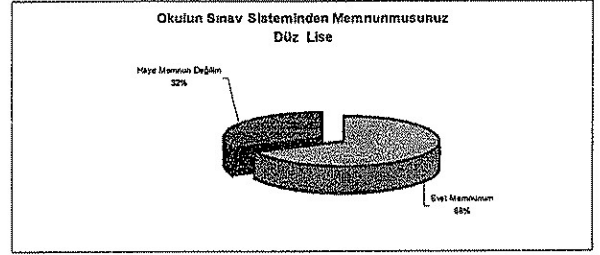
Şekil.22 a.b Öğrenci İşlerinden Memnuniyet Oranı

Şekil.22'de görüldüğü gibi öğrenci işlerinden ne kadar memnunsunuz sorusunun cevabının örgün ve Düz Lise olarak karşılaştırmaları şu şekilde görülmektedir. Meslek Lisesi öğrencilerinin %1 çok memnun derken, Düz Lise öğrencilerinin %8 oranında çok memnun oldukları görülmektedir. Memnunum diyen öğrenciler Meslek Lisesinde %17 iken Düz Lisede %27 olduğu görülmektedir. Kararsız öğrencilere baktığımızda Meslek Lisesindeki oranlarının %32 olduğu görülürken, Düz Lisede kararsız öğrencilerin oranının %19 olduğu görülmektedir. Öğrenci işlerinden memnun olmayan öğrencilerin oranının Meslek Lisesinde %24, Düz Lisede %27 olduğu görülmektedir. Öğrenci işlerinden hiç memnun olmayan öğrencilerin oranına baktığımızda Meslek Lisesinde %28 iken Düz Lisede %19 olduğu görülmektedir. Öğrenci işlerinden memnuniyetsizliğin Örgün-İkinci Öğretim yorumundan arklı olarak bürokrasiye bağlı olduğunu rahatlıkla söyleyebiliriz.

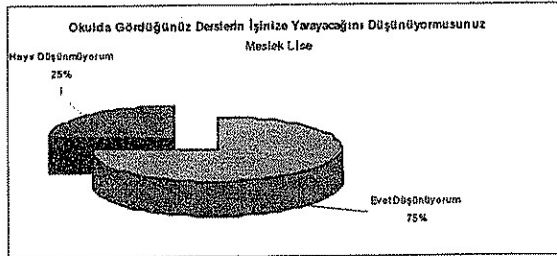
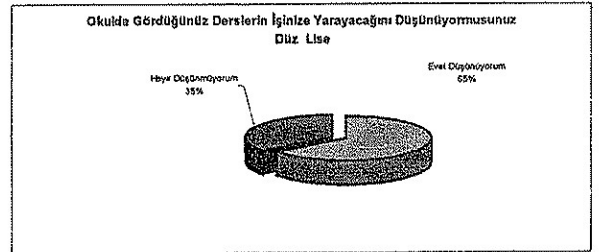
Şekil.23 a.b Okulun Fiziksel Şartlarından Memnuniyet

Şekil.23'de görüldüğü gibi Okulun fiziksel şartlarından ne kadar memnunsunuz sorusunun cevabının örgün ve Düz Lise öğrencileri olarak karşılaştırılmaları şu şekilde görülmektedir. Meslek Lisesi ve Düz Lise öğrencilerinin çok memnunum cevabını vermedikleri görülmektedir. Memnunum diyen öğrenciler Meslek Lisesinde %19 iken Düz Lisede %21 olduğu görülmektedir. Kararsız öğrencilere baktığımızda Meslek Lisesindeki oranlarının %37 olduğu görülürken, Düz Lisede kararsız öğrencilerin oranının %24 olduğu görülmektedir. Okulun fiziksel şartlarında memnun olmayan öğrencilerin oranının Meslek Lisesinde %32, Düz Lisede %33 olduğu görülmektedir. Çoğu Meslek Lisesinde laboratuvar imkanları Yüksekokullardan daha iyi olduğu için Meslek Lisesi öğrencileri bu konuda daha seçici iken Lise mezunu öğrenciler bu tip ortamla ilk defa karşılaştıklarından okulun fiziksel şartlarından sadece sıra, boya vb. imkanlardan memnuniyet algıladıkları inancındayız.

Şekil.24 a.b Okulun Sınav Sisteminden Memnuniyeti

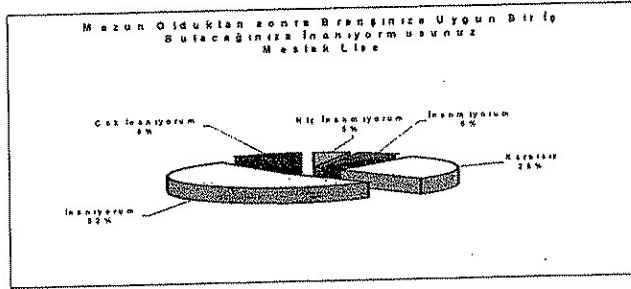
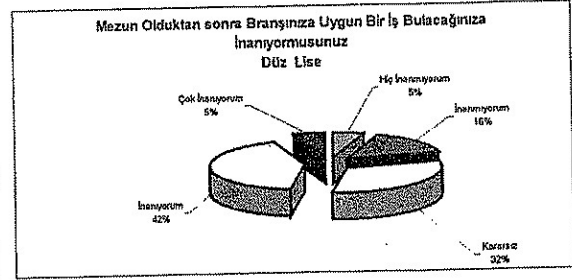
Şekil.24'de görüldüğü gibi okulun sınav sistemi hakkında ne düşünüyorsunuz sorusunun cevabına Meslek Lisesi ve Düz Lise karşılaştırması şu şekilde görülmektedir. Meslek Lisesi öğrencilerinin %79, Düz Lise öğrencilerinin %68 okulun sınav sisteminden memnun oldukları görülmektedir. Bunun yanı sıra Meslek Lisesi öğrencilerinin %21, Düz Lise öğrencilerinin %32 okulun sınav sisteminden memnun olmadıkları görülmektedir. Bu sonuçlara göre, okulun sınav sisteminden memnu olduklarını söyleyebiliriz.

Şekil.25 a.b Okulda Görülen Derslerin Yararlı Olduğuna İnanma Oranı

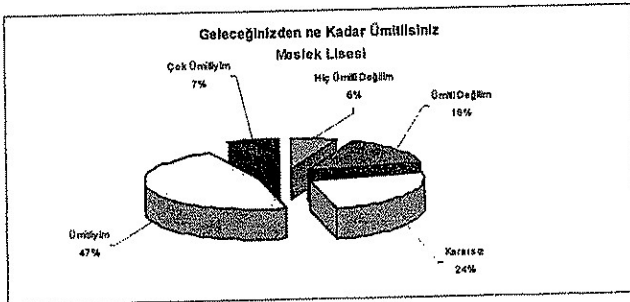
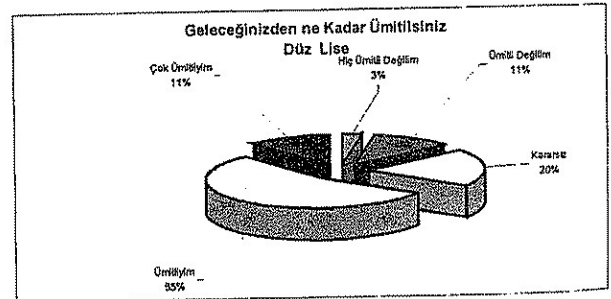
Şekil.25'de görüldüğü gibi okulda gördüğünüz derslerin işinize yarayacağına inanıyor musunuz sorusunun cevabı olarak öğrencilerin örgün ve Düz Lise olarak karşılaştırmaları şu şekilde görülmektedir. Meslek Lisesi öğrencilerinin %75, Düz Lise öğrencilerinin %65 okulda gördüğü derslerin işe yarayacağına inananlar görülmektedir. Bunun yanı sıra Meslek Lisesi öğrencilerinin %25, Düz Lise öğrencilerinin %35 okulda gördükleri derslerin işe yaramayacağına inananlar görülmektedir. Sonuçlardan açıkça görüldüğü gibi, Meslek Lisesi öğrencilerinin %75 oranında okulda görülen derslerin işlerine yarayacağına inanıyor ki bu Meslek Lisesi öğrencilerinin çoğunun sanayi sektöründe staj süresince çalışması ve piyasa şartlarını bilmelerinden

kaynaklanıyor. Ayrıca, okulumuzda teknik dersler teknolojiye paralel olarak güncelleştirilmesinin bir sonucu olduğuna inanıyoruz. Bizim düşüncemiz Düz Lise öğrencilerinin %65 gördüğü derslerin işine yarayacağına inanıyor olması ile doğrulanmaktadır.

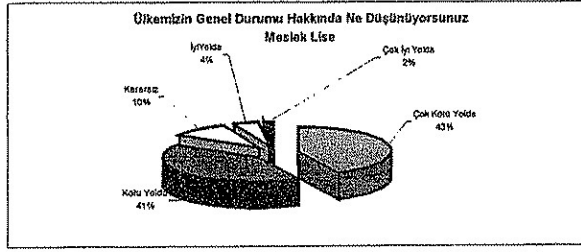
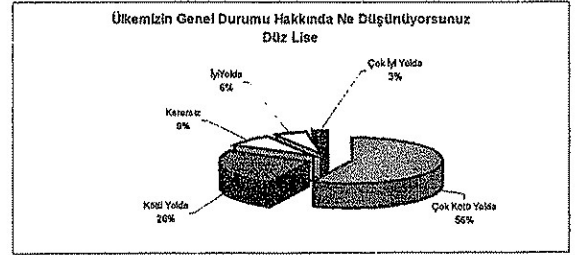
Şekil.26 a.b Mezun Olduktan Sonra Branşına Uygun İş Bulma İnancı Oranı

Şekil.26'da görüldüğü gibi mezun olduktan sonra branşınıza uygun bir iş bulacağınıza inanmanız nedir sorusunun cevabı örgün ve Düz Lise olarak karşılaştırmaları şu şekilde görülmektedir. Meslek Lisesi öğrencilerinin %9 çok inanıyorum derken, Düz Lise öğrencilerinin %5 oranında çok inanıyorum dedikleri görülmektedir. İnaniyorum diyen öğrenciler Meslek Lisesinde %52 iken Düz Lisede %42 olduğu görülmektedir. Kararsız öğrencilere baktığımızda Meslek Lisesindeki öğrencilerin oranlarının %28 olduğu görülürken, Düz Lisede kararsız öğrencilerin oranının %32 olduğu görülmektedir. Mezun olduktan sonra branşına uygun bir iş bulacağına inanmayan öğrencilerim oranına baktığımızda Meslek Lisesinde %6 iken Düz Lisede %16 olduğu görülmektedir. İş bulacağından hiç ümitli olmayan öğrencilerin oranına baktığımızda Meslek Lisesinde %5 iken Düz Lisede %5 olduğu görülmektedir. Meslek Lisesi öğrencilerinin mezun olduktan sonra branşınıza uygun bir iş bulacağınıza inancının daha yüksek olması hem sektörün ihtiyaçlarını bilen hem de sektördeki ihtiyaca göre bilinçli tercih yaptığının bir göstergesi olduğunun inancındayız.

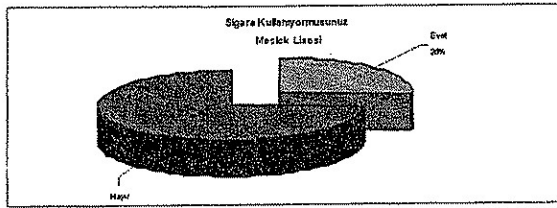
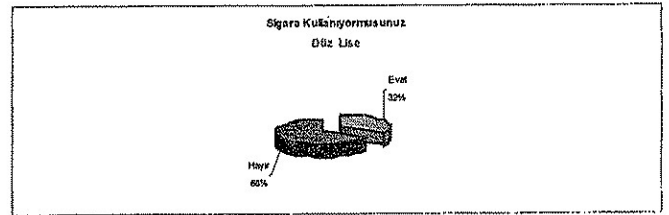
Şekil.27 a.b Geleceğinden Ümitli Olma Oranı

Şekil.27'de görüldüğü gibi geleceğinizden ne kadar ümitsiniz sorusunun cevabının örgün ve Düz Lise olarak karşılaştırmaları şu şekilde görülmektedir. Meslek Lisesi öğrencilerinin %7 çok ümitliyim derken, Düz Lise öğrencilerinin %11 oranında çok ümitli oldukları görülmektedir. Ümitliyim diyen öğrenciler Meslek Lisesinde %47 iken Düz Lisede %55 olduğu görülmektedir. Kararsız öğrencilerin Meslek Lisesinde %16, Düz Lisede %11 olduğu görülmektedir. Geleceğinden ümitli olmayan öğrencilerin oranına baktığımızda Meslek Lisesinde %6 iken Düz Lisede %3 olduğu görülmektedir.

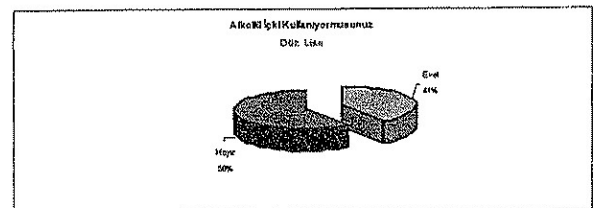
Şekil.28 a.b Ülkenin Genel Durumundan Memnuniyet Oranı

Şekil.28'de görüldüğü gibi Ülkenizin genel durumu hakkında ne düşünüyorsunuz sorusunun cevabının örgün ve Düz Lise olarak karşılaştırmaları şu şekilde görülmektedir. Meslek Lisesi öğrencilerinin %2 çok iyi yolda derken, Düz Lise öğrencilerinin %3'ü çok iyi yolda dedikleri görülmektedir. İyi yolda diyen öğrenciler Meslek Lisesinde %4 iken Düz Lisede %6 olduğu görülmektedir. Kararsız öğrencilere baktığımızda Meslek Lisesindeki öğrencilerin oranlarının %10 olduğu görülürken, Düz Lisede kararsız öğrencilerin oranının %9 olduğu görülmektedir. Ülkenizin genel durumu hakkında kötü yolda diyen öğrencilerin Meslek Lisesinde %41, Düz Lisede %26 olduğu görülmektedir. Çok kötü yolda diyen öğrencilerin oranına baktığımızda Meslek Lisesinde %43 iken Düz Lisede %56 olduğu görülmektedir. Bu sonuç, Meslek Lisesi öğrencilerinin daha çok sigara kullandığı inancının yanlış olduğunu göstermesi açısından ilginçtir.

Şekil.29 a.b Sigara Kullanım Oranı

Şekil.29'da görüldüğü gibi Meslek Lisesi ve Düz Lise öğrencilerinin sigara kullanma oranları karşılaştırıldığında, Meslek Lisesi öğrencilerinin %74, Düz Lise öğrencilerinin %68 sigara kullanmadıkları görülmektedir. Sigara kullanan öğrencilerin Meslek Lisesinde %26, Düz Lisede ise %32 olduğu görülmektedir.

Şekil.30 a.b Alkol Kullanım Oranı

Şekil.30'da görüldüğü gibi Meslek Lisesi ve Düz Lise öğrencilerinin alkollü içki kullanma oranları karşılaştırıldığında, Meslek Lisesi öğrencilerinin %77, Düz Lise öğrencilerinin %59 alkollü içki kullanmadıkları görülmektedir. Alkollü içki kullanan öğrencilerin Meslek Lisesinde %23, Düz Lisede ise %41 olduğu görülmektedir. BU sonuç lise mezunu öğrencilerin meslek lisesi mezunu öğrencilerine göre daha çok alkol kullanmasını göstermesi açısından ilginç olup bu grupların gelecekte beklenmesi ile doğru orantılı olduğuna inanıyoruz.

4.Sonuçların Yorumlanması

Marmara Üniversitesi Teknik Bilimler Meslek Yüksek Okulu öğrencilerinin genel karakteristikleri ve memnuniyet analizi için 150 öğrencilik bir örneklem üzerinde yaptığımız bu çalışma, okulumuzdaki öğrencilerin genel karakteristiklerini yansıtacak sonuçlar vermiştir. Okulumuz öğrencilerinin cinsiyetine göre dağılımı, üçte biri kız üçte ikisi erkek olup mezun oldukları okula göre ise, dörtte üçü meslek lisesi öğrencilerin piyasa şartlarını bilen ve sektörün ihtiyacını kavrayabilen bilinçte olmaları onları lise mezunu ve örgün öğretim öğrencilerinden ayıran en belirgin özelliktir. 3.1 ve 3.2 genel memnuniyete ait tablolardan ve onların yorumlarında da dile getirdiğimiz gibi ikinci öğretim öğrencilerinin büyük bir çoğunluğunun belli bir işte çalışmaları ve meslek lisesi öğrencilerinin de endüstride staj yapmalarının bu bilincin ortaya çıkmasında en önemli unsur olduğuna inanıyoruz.

Bütün öğrencilerimizin ortak bir görüşü olarak ülkemizin durumu hakkında çok kötümser oldukları fakat kendi geleceklerinden de çok iyimser oldukları ortaya çıkmaktadır. Bu iyimserliğin en önemli unsuru öğrencilerin bilinçli tercih yapmaları ve okulumuzun günün şartlarına göre ders müfredatını güncelleştirmesidir. Ayrıca branşına uygun bir iş bulacağına olan inanç, ikinci öğretim öğrencileri ve meslek lisesi öğrencilerinde, örgün öğretim ve lise mezunu öğrencilerine göre çok yüksek bir oranda çıkmıştır. İdarecilerin tanınmaması, bütün bu öğrencilerimizin genel karakteristiği olarak ortaya çıkmış ve bu tarafımızdan, öğrencinin zaafiyeti olarak yorumlanmıştır. Gözlemlerimize dayalı olarak şunu da söyleyebiliriz ki idareyi tanımayan bu öğrenciler, bölüm hocalarını tanımaktadırlar.

Okulumuz öğrencileri genelde okuldaki sınav sisteminden, öğretim elemanlarından memnun iken öğrenci işlerinden memnun olunmadığı görülmüştür. Meslek lisesi mezunu ve ikinci öğretim öğrencileri, örgün öğretim ve lise mezunu öğrencilerine göre daha büyük bir oranda okulda gördükleri derslerin işine yarayacağını düşünmektedir. Bu sonuç okulumuzdaki derslerin, teknolojik gelişime paralel olarak işlendiğini veya münferit gayretlerle güncelleştirildiğinin bir göstergesidir.

Öğretim elemanı açısından yeterli olan okulumuzda, öğrencilerin memnuniyetsizliklerinin maddi imkanların yetersizliği sebebiyle olduğu kanaatindeyiz. Bu nedenle, eğitime ayrılan payın artırılması ve YÖK'ün meslek yüksek okullarına gerçek anlamda sahip çıkması önemlidir. Hem ülkemizin üretim gücünü arttırmada hem de teknik eğitimdeki kalitenin artmasında ve daha da önemlisi çağın gereklerine cevap verecek bir toplum yapısının ortaya çıkmasında tekniker statüsündeki öğrencilerimizin çok önemli bir katkı sağlayacağına inanıyoruz.